

Jászárokszállás Város Önkormányzata

Képviselő-testületének

**GAZDASÁGI PROGRAMJA
ÉS FEJLESZTÉSI TERVE**

2024 – 2029. évekre

Készítette, szerkesztette: Szerző Ildikó polgármester

Bevezető

A **gazdasági program és fejlesztési terv** (a továbbiakban együtt: *gazdasági program*) a Képviselő-testület választási ciklusra vonatkozó célkitűzéseit, a kötelező és önként vállalt feladatait tartalmazza a költségvetési lehetőségekkel összhangban, figyelembe véve a Kormány célkitűzéseit, önkormányzati politikáját, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságokat, valamint a térségi fejlesztési koncepciókat, Jász-Nagykun Szolnok Vármegye gazdasági és fejlesztési terveit, Területfejlesztési Koncepcióját 2021-2030.

A gazdasági program a 2024. júniusi önkormányzati választásokkal felálló, új 5 éves önkormányzati választási ciklus idejére szól. Készítése során kiemelt szempont volt, hogy az előző önkormányzati képviselő-testület által megkezdett és jelenleg is hasznosnak ítélt, a város fejlődése szempontjából indokolt elképzeléseket tovább folytassa, a fő prioritások folytonosságát megtartsa.

Fő célja, hogy Jászárokszállás meglévő és lehetséges gazdasági-pénzügyi forrásait prognosztizálja, és azokat a település fejlődése szolgálatába állítsa, vonzóvá téve a várost az itt élők, az ide érkezők, a befektetők, a beköltözni szándékozók számára.

A jogszabály nem határozza meg a gazdasági program tartalmát, azonban a fejlesztési elképzelések között a munkahelyteremtés lehetőségeinek elősegítése, a településfejlesztés és kapcsolódó területfejlesztési folyamatok, az adópolitika, a közszolgáltatások, a befektetések támogatása, a városüzemeltetés mind olyan terület, mely állandó befolyással van a település fejlődésére.

A gazdasági programban és a településfejlesztési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges az anyagi források feltérképezése és lehetőség szerinti előteremtése. Ezek elsősorban önkormányzatunk saját bevételei, valamint a bevonandó európai uniós és hazai fejlesztési források, egyéb források.

A fejlesztési források biztosítása során külön nehézséget okoz, hogy az Önkormányzat saját forrásai átfogó, nagy fejlesztések megvalósítását nem teszik lehetővé, az uniós és hazai pályázati lehetőségek pedig nem minden esetben esnek egybe városunk fejlesztési elképzeléseivel.

Az európai uniós, a hazai és vármegyei programok, az ehhez kapcsolódó források jelenleg még nem ismertek, de önkormányzatunknak és intézményeinek készen kell állni az előre nem látható és tervezhető változások, az azokból adódó lehetőségek célrendszerbe történő beépítésére.

Jászárokszállás a vármegyeszékhelytől 70 km-re északra helyezkedik el. A település infrastruktúrája magas színvonalúnak mondható, fejlesztési igény a belterületi utak, járdák folyamatos felújítása, építése, csapadékvízvezetés, sportfejlesztések, a település idegenforgalmi arculatának kialakítása terén kiemelten jelentkezik. A közszolgáltatások jó színvonalon működnek, az önkormányzati intézmények (bölcsőde, óvoda, családsegítés, gyermekjóléti és szociális feladatok, egészségügyi alapellátás, művelődési ház és könyvtár, településüzemeltetés, közigazgatás) szintén

magas színvonalon biztosítják a lakosság ellátását, melyhez a Képviselő-testület az állami támogatáson és az intézmények saját bevételein túl jelentős támogatást nyújt. Mivel az önkormányzati feladatok finanszírozása változatlan, a saját bevételek alakulása nagyban függ az ország és a világ gazdasági folyamataitól. Ezért a működési és felhalmozási célú forrásainak biztosítása érdekében komoly és felelősségteljes feladat hárul a Képviselő-testületre.

A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők

A Gazdasági Program és Fejlesztési Terv összeállításánál figyelembe vettük a Képviselő-testület, a bizottságok, a Polgármesteri Hivatal irodáinak, a városi intézményeknek, civil szervezeteknek, az Ipari Park gazdasági szereplőinek véleményét, javaslatát:

- a kormány gazdaságpolitikai célkitűzéseit,
- a várható uniós pályázati lehetőségeket,
- a megyei területfejlesztési programot,
- a város adottságait, a lakosság igényeit,
- az Önkormányzat vagyoni helyzetét, pénzügyi kondícióit,
- a polgármesteri programot.

További felhasznált dokumentumok:

- Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
- Jászárokszállás Város Településfejlesztési Konceptiója 2035.
- Jászárokszállás Települési Környezetvédelmi Program 2022-2027.
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2030.
- Nemzeti Környezetvédelmi Program 2021-2026.

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió JÖVŐKÉP 2030

- Vonzó gazdasági környezet, dinamikus gazdaság
- Gyarapodó népesség, közösségek
- Stratégiaileg hasznosított természeti erőforrások
- Kiegyenlített térszerkezet
- Közép-európai gazdasági és szellemi központ

ÁTFOGÓ CÉLOK 2030

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság
- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság

- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
- Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, romaintegráció
- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme
- Az ország makroregionális szerepének erősítése
- Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
- Összekapcsolt terek, az elérhetőség és mobilitás biztosítása

Fejlesztési irányok:

- Erőteljes kapcsolódás a fejlődő fővárosi térséghez és M1-M5 tengelyhez a gyorsforgalmi utak (M4, M8, M44) kiépítése, a közút- és vasúthálózat fejlesztése, az innováció és a gazdasági együttműködés bővítése által.
- Versenyképes megye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- Kiegyensúlyozott Tisza-mente és kultúrtájak hálózata létrejöttének előmozdítása összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai és vidékfejlesztéssel.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027. és Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2030.

Stratégiai célok – 2027

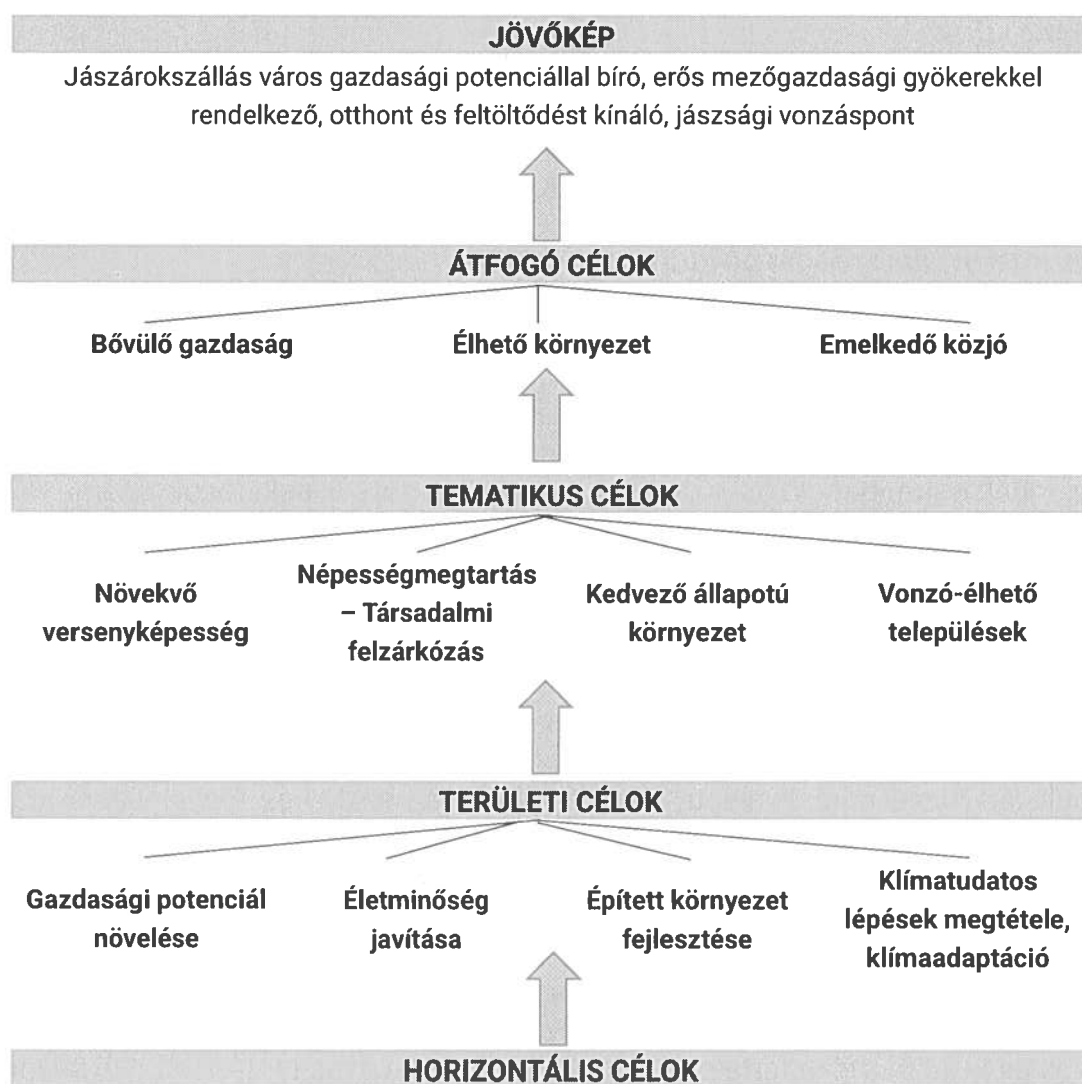
- Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- Formálódó Tisza-ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

- Specifikus célok Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- Értéktörő tájhasználat – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek
- Érvényesülő közakarát– A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

Horizontális célok – 2027

- Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

TEMATIKUS CÉLOK-JÁSZÁROKSZÁLLÁS

A megfogalmazott jövőkép több különböző elemet is magába foglal. Tartalmazza a város mezőgazdasági jellegének megtartására, az ipari tevékenységek erősítésére, a turizmus kiaknázására irányuló törekvését egyaránt. Számol a közlekedéshálózat fejlesztési elképzeléseivel, valamint a kertes lét felértékelődésével. A gondosan megtervezett, egymással összehangolt célrendszer, a több szempontot is érvényesítő megoldások alkalmazása, elősegíti a folyamatok mögött lévő lehetőségek kihasználását, illetve a veszélyek elkerülését, mérséklését. Fontos megfigyelni a jövőképben szereplő szóhasználatot, mely Jászárokszállás város számára a természeti- és az épített környezet, valamint a helyi társadalom adottságaihoz alkalmazkodó, arányos és mértékletes fejlődési pályát kíván felvázolni.

A település a Jászberényi munkaerőpiaci körzethez tartozik Budapest, Gyöngyös, Hatvan és Jászfényszaru munkaerőpiaci vonzáskörzete is érinti. Miközben tehát vonzást fejt ki szűkebb környezetére, területén több település vonzó hatása is érvényesül. Jászárokszállás szerepét akkor tudja betölteni, ha mindkét kihívásnak – nevezetesen a munkahely teremtésnek/megőrzésnek, illetve az ingázás támogatásának – egyaránt megfelel.

Ehhez:

- közlekedési infrastruktúra hálózatát fejleszti,
- gazdaságát helyi erőforrásokra és adottságaira alapozva erősíti,
- közmű infrastruktúra hálózatát korszerűsíti, bővíti,
- otthont kínál a településre vándorlóknak,
- arculati elvárásait emeli,
- intézményi ellátottságát bővíti,
- zöldfelületi rendszerét hálózatosá alakítja,
- természeti értékeit megőrzi.

Jászárokszálláson a KSH Helységnevtárának adatok szerint folyamatosan csökkent a népességszám. Jászárokszállás városban az aktív korú népesség száma 2024. december hónapban 4758 fő, ebből a nyilvántartott álláskeresők száma 171 fő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és rendszeres szociális segélyben részesülő 24 fő, álláskeresői segélyben 42 fő, járadék típusú ellátásban 41 fő részesült, 365 napnál hosszabb ideje regisztráltak száma 56 fő.

Ha az elmúlt 3 évtized 10 évenkénti csökkenési átlagát vesszük alapul, akkor megállapítható, hogy **10 évenként átlagosan 313 fővel csökkent a népességszám**. Ha ezt a számítást tovább vezetjük, akkor a 2035. évre, 7223 főre prognosztizálható a város népességszáma. Ez a csökkenési ráta magasabb az országos átlagnál. Az elmúlt 3 évtized adatait alapul véve, a népességcsökkenés ténye, illetve mértéke megállapítást nyert. Ahhoz azonban, hogy ezt a népességet a Város ki tudja szolgálni, ennél magasabb tervezési értékkel kell számolni. Jászárokszállás **2035. évre** tervezett népesség prognózisa – a biztonsági tényezőt alapul véve – **8300 fő**. Fontos azt is megvizsgálni mekkora kapacitás-tartalékkal rendelkezik a település.

A Megalapozó Vizsgálat feltárta, hogy a beépítetlen telkek száma belterületen 333 db. A népességi és beépítettségi adatok összevetése során megállapítható, hogy a település kellő mértékű tartalékkal rendelkezik. A hatályos terv jelentős új beépítésre

szánt területet jelölt, melyek jó része beépítetlen maradt, ezért ezek újragondolása szükséges a Településrendezési Eszközök felülvizsgálata során.

Oktatás, képzés

Jászárokszállás rendelkezik bölcsődével, óvodával, általános iskolával és gimnáziummal. A korösszetétel: a 3-5 évesek száma 210 fő (állandó népesség 2,67 %-a), míg a 6-13 évesek száma 632 fő (állandó népesség 8,04 %-a) volt. **8300 fős tervezett teljes népességszám esetén**, a népességprognózis alapján, a **3-5 évesek számát 221 fő (+12 fő)**, míg a **6-13 évesek számát 667 fő (+35 fő)** körül kell tervezési alapnak tekinteni. A számítás alapján látható, hogy a következő közel másfél évtizedben, a népességprognózis alapján, az oktatási infrastruktúra bővítésével kell számolni. A bölcsőde jelenlegi férőhelyeit célszerű felülvizsgálni. A városi óvoda és a katolikus óvoda várhatóan megfelelő kapacitással rendelkezik. Az általános iskola tekintetében a 2025-ös évben elinduló iskolaépítési, bővítési projekt kezdő lépésnek lesz csak elegendő. Mindenképpen szükséges az általános iskola további épületeinek megújítása, korszerűsítése, adott esetben bővítése. A városi gimnázium létszáma meghatározott, jól látható, hogy az intézmény folyamatosan meg tud felelni a helyi és a környező települések igényeinek. A tanulólétszám minden évben eléri a maximumot. A Konceptió céljai közé tartozik a felnőttképzés támogatása is, mely esetében kiemelten fontos a piaci igényekhez való igazodás. Részcélként nevesíthető a felnőttképzések meghirdetése, és oktatási helyszínek biztosítása. Ezen felül támogatandó a vállalkozásokkal egyeztetett képzések indítása is, mely hozzájárul a munkanélküliség mértékének csökkentéséhez.

Szociális ellátás

A Megalapozó Vizsgálat feltárta az öregedési index növekedését. A népességben belül a 60 év felettek száma folyamatosan növekedett. Jászárokszálláson Gondozási Központ működik, melynek irányítása alatt Idősek Napközi Otthona és Idősek Bentlakásos Otthona üzemel. A Konceptió részcélként nevesíti az idősellátás fejlesztését, melynek megfogalmazott célja az egészségben megélt évek számának növelése. A településen ezen felül Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, valamint Védőnői Szolgálat is működik. A Konceptió céljai között szerepel a szociális ellátás általános fejlesztése, amely segít kiegyenlíteni az eltérő korosztályok igényei közötti eltéréseket.

Kiemelten fontos a szociális ellátás területén a kötelező feladatok magas színvonalon való ellátása. A kötelező feladataink biztosításához a megfelelő infrastruktúra biztosítása. A családsegítő épületének korszerűsítése alapfeladatunk, ha az épület „egészség ház” funkcióját tovább kívánjuk erősíteni. Ehhez az erőforrást szükséges megerősíteni, pályázati megvalósítással, egyéb forrásokkal. Az épületben ezzel párhuzamosan célszerű feltérképezni a szolgáltatások körének bővítési lehetőségeit. a szolgáltatások körét

A szociális ellátás területén önként vállalt feladat az Apartmanház fenntartása. Az önkormányzat megnövekedett kiadásai indokoltá teszik, hogy az intézmény működtetési lehetőségeit felülvizsgálja a Képviselő-testület. Az intézményre mindenképpen szükség van, az igények azt mutatják, hogy a jövőben bővíteni is célszerű lesz, ezért olyan távlati megoldás jelenti a hatékony működtetést, melynél

egyszerre valósul meg a két elvárt eredmény, miszerint a működés és a fejlesztés is biztosított.

Egészségügyi ellátás

A településen felnőtt háziorvosi, gyermek háziorvosi, fogorvosi, védőnői szolgálat működik. Az egészségügyi alapellátás tehát biztosított. Az általános orvoshiány problémájával önkormányzatunknak is tervezni szükséges. Látjuk, hogy az elmúlt időszakban egy fogorvosi körzet folyamatosan helyettesítéssel működik. Ez a társadalmi jelenség megváltoztathatja a jövőben az alapellátás biztosítási lehetőségeit, melyre önkormányzatunknak is fel kell készülni.

Az egészségügyi ellátás kötelező feladatai mellett ezen a területen is több önként vállalt feladatot ellát az önkormányzat: vérvétel, fizioterápiás szolgáltatás, gyögmasszázs szolgáltatás, gyógytorna szolgáltatás, védőoltások, különböző szűrővizsgálatok. A szolgáltatásokat a lakosság teljes körében díjmentesen biztosítjuk. Az önként vállalt és biztosított szolgáltatások díjmentes megtartásának lehetőségét a Képviselő-testületnek minden évben felelősségteljesen szükséges felülvizsgálni a költségvetés tükrében.

További önként vállalt szolgáltatások biztosítását minden esetben megalapozottan, a költségvetés függvényében kell bevezetni, elérhetővé tenni. A Képviselő-testület adott esetben dönthet a szolgáltatások (bőrgyógyászati szakrendelő, ultrahang, nőgyógyászati szakrendelés, gasztroenterológia, fül-orr-gégészeti szakrendelés, pszichológus szakrendelés) nem díjmentes biztosításáról is.

Nagy hangsúlyt kell fektetni a megelőzésre is, az egészséges életmód, és sportolási lehetőségek támogatására. A szűrővizsgálatok további eszközei lehetnek a megelőzésnek. Fontos, hogy minden korosztály számára biztosított legyen a mozgásban gazdag életmód. Kerékpárút, gyalogút fejlesztés, vagy köztéri edzőparkok létesítése, sportpályák fejlesztése, mind-mind eszközei lehetnek az egészséges életmódhoz szükséges feltételek és infrastruktúra biztosításának.

Kultúra-turisztika

Jászárokszállás legjelentősebb turisztikai attrakciója a termálvizes strandfürdő, melynek környezetében egy kiépült, kisebb bővítésre tervezett üdülőövezet található, közelében egy tervezett Szabadidőpark. Fontos cél, hogy a már meglévő, szezonális üdülési célra létesített, lakóterületi telekméretektől kisebb telekstruktúrája megmaradjon mind telekállapotát, mind rendeltetését tekintve. Másik turisztikai terület a horgászturizmus a településen. A település keleti részén található Peres tó, valamint déli felén elhelyezkedő Nádor tó és környezetének fejlesztése célul van kitűzve. Előbbi körüljárhatósága, parkolásának megoldása, utóbbi rekreációs célú területekkel való ellátása került rögzítésre a Településrendezési Eszközökben. A Jász Ház, illetve a Havas Boldogasszony kápolna jelent még turisztikai, kulturális, illetve vallási szempontból célpontot. A település központjában számos köztéri alkotás található, valamint itt helyezkednek el a műemlékek is. Mindezeket túl a kulturális fejlesztések közé tartozik a kapcsolódó eszközrendszerek fejlesztése. Ide tartozik a kulturális események számára a helyszín és a technikai eszközök (pl.: hangtechnika, világítástechnika, fénytechnika, felvétel készítési eszközrendszer stb.) biztosítása. A kulturális programkínálat bővítése során javasolt olyan események szervezése,

melyek minden társadalmi réteg, illetve minden korosztály számára vonzó programokat kínálnak. Ezáltal lehetőség nyílik széles spektrumú találkozási lehetőségek biztosítására a rendezvényeken való részvételkor. A különböző műfajok közötti változatosság mértékének növelése is célja kell, hogy legyen, a kulturális programkínálat fejlesztésének.

Rekreáció, sport

A településen sportpálya (labdarúgó pálya) található, melyre alapozva a fiatalok számára labdarúgó edzések biztosítása, illetve ezek széles körű meghirdetése lehetséges. A rekreációs, és sport célú fejlesztések az egészségügyi megelőzés fontos, hasznos eszközei. Javasolt olyan rekreációs-, és sport infrastruktúra kialakítása, mely minden korosztály számára elérhető. Kiemelt feladat a Sportcsarnok megépítése. Példaként említendő még közterületi edzőparkok létesítése, a horgászturizmushoz kapcsolódó szálláshelyek kialakítása. A Képviselő-testület által tervezett szabadidőpark több mozgási-sportolási területen biztosíthatja széles körben a mozgás lehetőségét. A futó sport napjainkban széles körben elterjedt, szinte minden korosztály által szívesen végzett tevékenység. Ezen felül a meglévő kerékpárutak fejlesztésével bővíthető a rekreációs és sport infrastruktúra. Ennek kapcsán javasolt a településen belül további kerékpáros útvonalak kijelölése (Ágói út, Rákóczi út) illetve a munkába járást segítve, az állomáshoz vezető kerékpárút kialakítása. A sport infrastruktúra fejlesztése esetében célként kell kitűzni az egyes tevékenységek közötti átjárhatóság biztosítását. Ezzel akár többnapos sportolási célú programok is szervezhetők. A jövőben is fontos szerepet töltenek be ezen a területen a helyi sportegyesületek, civil szerveződések.

Civil társadalom

Jászárokszállás város a jövőben is támogatja a civil szervezetek működését. A civilszervezetekkel való együttműködés biztosítja a lehetőségét több fejlesztési terület (pl.: oktatás, kultúra, sport, rekreáció, mezőgazdaság stb.) esetében az igények felmérésére, az érdekképviselés biztosítására. A civil szervezetekkel a jövőben is fontos a jó együttműködés. A Képviselő-testület és a bizottságok feladata, hogy a hatékony munkát elősegítve tájékozódjanak, adott esetben bekapcsolódjanak a helyi civil közösségek munkájába. A Civil Pont lehetőséget biztosít a szervezetek, egyesületek vezetőinek, tagjainak a hatékonyabb kommunikációra, ismeretek bővítésére, jogi segítségadásra, pályázatok és egyéb aktuális kérdések megoldására.

Gazdasági jövőkép

A településen a gazdasági társaságok száma és befolyása jelentős, melyek egyben a település legnagyobb foglalkoztatói is. A Konceptió jövőképeinek része Jászárokszálláson a helyi adottságokra építő vállalkozások számának növekedése, illetve a helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó oktatás fontosságának felismerése. A vendégéjszakák száma országos, megyei és járási átlag alatti. Tekintve a település turisztikai potenciálját, a jövőben fontos lenne ezen ágazat fejlesztése. A Konceptió a Gazdasági programmal összhangban az Ipari Park fejlesztését, valamint a vállalkozók támogatását kiemelten kezeli.

Ipar

A gazdasági területeket a vasútvonal döntően elválasztja a lakóterületektől. Néhány esetben, elsődlegesen kereskedelmi, szolgáltató, kisebb részben egyéb ipari terület a vasúton túlterjed, melyek azonban a környezetre jelentős hatást nem gyakorló tevékenységi körön belül vannak, így jelentős zavaró hatást a lakóterületekre nem fejtenek ki. Az Ipari Park a város déli részén helyezkedik el, a lakóterületektől elkülönülve. A területen adott a lehetőség a folyamatos fejlesztésre, betelepülésre, amely az infrastruktúra bővítésével is együtt jár. Tekintettel a ma még nem ismert konkrét igényekre, nem volt cél a terület közterületi úthálózattal való felszabdálása, hanem magánutak kialakítására kapott lehetőséget, ami sokkal rugalmasabb reagálásra ad lehetőséget. A településen működő vállalkozások közül a legtöbb a kereskedelem és a – térségben hagyományokkal rendelkező – gépjárműiparban tevékenykedik, ezt az építőipar követi. A településre betelepülő cégek számának növekedése a helyi adóbevételek növekedését eredményezi, így az Önkormányzat számára kiemelt cél, hogy komplex, szolgáltatói, vállalkozóbarát tevékenységet folytató ipari üzemek települjenek be a gazdasági területekre, melyek vonzó hatással vannak a további vállalkozások számára. Az elmúlt időszakban áttekintettük a lehetséges ipari területeinket. A már meglévő területek értékesítésre kerültek, továbbá a Képviselő-testület döntött újabb területek ipari területbe vonásáról. Jelenleg az Ároki út területén alakítja ki és teszi használhatóvá az önkormányzat a következő nagyobb ipari területét. Az összközműves területen aszfaltos út, járda, parkolók, közművek kerülnek kiépítésre. A terület értékesítési eljárását a Képviselő-testület elindította. Az önkormányzat rendelkezik még olyan területekkel, ingatlanokkal, melyek alkalmasak lehetnek ipari tevékenységre, szükséges a jövőben ezen területek hasznosítási célját is kijelölni, és az előkészületi munkákat megtenni.

Mező-, és kertgazdaság

Jászárokszállás életében egykoron és ma is a legeltetés, a szántó és kertművelés, fontos szerepet játszott. A település környezeti adottságai ezen művelési ágak számára kiváló feltételeket biztosítanak. A szántóterületek döntően átlagosnál jobb minőségű szántók, a zártkerti területen is a kert/gyümölcs/szőlő, művelési ágú ingatlanok többsége átlag feletti. Napjainkra a szántóterületek hasznosítása teljes egészében gépesített, nagyüzemi gazdálkodással történik. Ennek alapvető eleme a rendszeres szántás, talajmegtisztítás, műtrágya használat, illetve vegyszerekkel történő védekezés a kártevők ellen. A szántóterületek sík területen helyezkednek el, a táj ezen részét nem színesítik mezővédő erdősávok. Az erdősávok tájéskészítési szerepük mellett hozzásegítenek a szélrózsa hatásának mérsékléséhez, ezáltal hozzájárulva a szántó művelés hatékonyságához.

A kertgazdasági feladatok tekintetében fontos szerepe van a tájékoztatásnak és példaadásnak. A legszebb konyhakertek programsorozat elindított a településen egy szemléletformálást, mely óriási jelentőséggel bír jelen társadalmi életünkben. A programhoz kapcsolódóan az önkormányzat, a Képviselő-testület, a Városszépítő Bizottság, a helyi civil szervezet további fejlesztési és helyi értékteremtő célokat fogalmazhat meg.

Kereskedelem, szolgáltatás

A KSH adatai szerint a településen a kereskedelem és gépjárműiparral kapcsolatos vállalkozások száma a legmagasabb, ezt az építőipar, majd a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységet végző működő vállalkozások száma követi. A szolgáltatások fejlesztése során érdemes figyelembe venni a település turisztikai potenciálját, illetve arra építeni egyes szolgáltatásokat. Erre lehet példa a strand és horgász turizmushoz kapcsolódó szálláshely bővítés, vagy eszközbérlés biztosítása. Jászárokszálláson egyaránt célszerű a szolgáltatások bővítése esetén a település lakosságának, illetve a településre érkező látogatóknak az igényeit figyelembe venni. Fontos még kiemelni, hogy amennyiben a jövőben igény merülne fel kisebb telephellyel működő vállalkozásokra (pl.: javító műhelyek, építőipari vállalkozások stb.), abban az esetben javasolt ezek térben koncentrált, tömörszerű elhelyezése, annak érdekében, hogy elszórt elhelyezkedésükkel ellentétben minimalizálható legyen a lakóterületekre gyakorolt zavaró hatás mértéke. Igény esetén, a lakóterületek közelében elhelyezkedő gazdasági területeket javasolt kisebb telephelyek számára fenntartani, egyrészt a lakóterületi közelség biztosítására, másrészt a kisebb volumenű termelésből adódó alacsonyabb környezeti terhelés okán.

Turizmus, vendéglátás

A turisztikai fejlesztési területek (strandturizmus, horgászturizmus, falusi turizmus, ökoturizmus, lovas turizmus, sportturizmus, Meseút...) esetében, fontos lenne a közöttük lévő együttműködések erősítése. Az egyes turisztikai ágazatok összekapcsolása, komplex programcsomag kialakítása, lehetővé tenné a több napos, élményekben gazdag szabadidő eltöltését. A turizmus fejlesztése során érdemes az adottságokra építeni a kínálat bővítését. A hatályos településszerkezeti terv több olyan területet is kijelöl, ahol lehetőség van turisztikai fejlesztések megvalósítására. A felsorolt turisztikai ágak esetében meg kell jegyezni azt is, hogy magas fokú szezonális jellemző rájuk, melynek csúcsideje a nyári időszakra esik. A turisztikai fejlesztésekkel együtt jár, azok területi feltételeinek megteremtése is. Ide tartozik a szükséges mennyiségű parkolóhely kialakítása, a gyalogos-, és a kerékpáros útvonalak fejlesztése, tematikus útvonalak kijelölése. Az egyes funkciók elhelyezése, fejlesztése során törekedni kell arra, hogy azok ne zavarják egymást, hanem egymással harmóniában, összhangban biztosítsanak teret a szabadidő minőségi eltöltésére. A zártkerti terület esetében a kerthasznosítás előtérbe állítása, egy sajátos turisztikai célú fejlesztés működését segítené elő, nevezetesen a mezőgazdasági hagyományok művelésének célterülete lehetne. A közösségi kert, mint a rekreáció új formája kaphatna itt helyet. A terület egységes hasznosítása, és településképi megjelenése kedvező hatást fejt ki mind az itt lakókra, mind az ide látogatókra.

Információ, kommunikáció

Az információs és a kommunikációs célú fejlesztések egyértelműen a jövőbe mutató elképzelések. E terület fejt ki hatását a legtöbb témakörre. Az ágazat érinti az oktatást, az intézményrendszer hatékony üzemeltetését, a turizmus fejlesztését. A fejlesztések zöme elképzelhetetlen ezek nélkül. Településünkön az információ biztosításának

fejlesztése szükséges. Ennek lehetőségét át kell tekinteni, a klasszikus információs csatornák és a modern infokommunikációs csatornák tekintetében egyaránt.

Épített környezeti jövőkép

Az épített környezet tekintetében a Konceptió céljai közé tartozik az arculati megjelenés erősítése, tájképvédelmi szempontok érvényesítése, területrendezés besorolások újragondolása, beépítésre szánt területek magasabb fokú kihasználtságának biztosítása, közösségi terek fejlesztése, infrastruktúra-ellátás fejlesztése, valamint a katasztrófavédelmi elvárások (belvíz- és árvízvédelem) biztosítása. A Képviselő-testületnek szükséges áttekinteni az épített környezettel, a város jövőképevel összefüggő fejlesztési, tervezési feladatait. A városközpont tekintetében 2024-ben elindította a Képviselő-testület a szükséges tervezési munkákat. Az elkövetkező időszakban az egyéb városrészek épített környezetét is szükséges megvizsgálni, a következtetéseket levonni, célokat meghatározni.

Közlekedési infrastruktúra

A lakóutcákra jellemző az alacsony utcaszélesség. Ugyanakkor az épületek elhelyezkedése, a település történeti jellegű lakóterületei, az egyes, kerítés menti közmű bekötések miatt az utcák kiszabályozása nem életszerű. A kiszabályozás általi utcaszélesség növelés kizárólag az indokolt helyekre korlátozódik, feleslegesen nem terhelve sem az ingatlanulajdonosokat, sem az Önkormányzatot. A belső közlekedési infrastruktúra-fejlesztés elemei közé tartoznak a gyalogos és a kerékpáros utak fejlesztései, illetve a parkoló felületek növelése. A Konceptió céljai közé tartozik a közösségi közlekedés ingázásban betöltött szerepének erősítése. A településről a Megalapozó Vizsgálat szerint közel 1500 fő ingázik nap, mint nap. A kijelölt új utcák nyomvonalának, illetve szélességének a meglévő hálózathoz alkalmazkodó kijelölése indokolt. A kerékpárúthálózat egyes elemei kiépítésre kerültek, míg mások csak térségi tervi szinten vannak jelölve. Utóbbiak tervbe való beemelésére is sor került, az összhang biztosítása érdekében.

Közmű infrastruktúra

A Város saját vízbázissal rendelkezik, amit stratégiai jelentőségű adottságnak kell tekinteni. Az ivóvíz minőségének megőrzése kiemelt célterület, amely a talaj és a talajvíz terhelésének elkerülésével biztosítható, ennek fejlesztése kiemelt fontosságú. Az épületek karbantartása, felújítása is szükségessé vált (Gépház). A szennyvizet a város saját szennyvíztisztítója kezeli, majd a tisztított szennyvíz befogadója a Szarv-ágy patak. A szennyvíztisztító telep levegővédelmi védőövezete fejlesztési lakóterületet is érint, ami annak korlátozását eredményezi. Javasolt a létesítmény további korszerűsítése oly módon, hogy zárt rendszerű kezelése okán a kijelölt védőtávolsága csökkenthető legyen. A település területén több külterületi lakóingatlan, tanya található. Ilyen helyeken javasolt megvizsgálni a csatornahálózatot kiváltó műszaki megoldások alkalmazási lehetőségét. Ilyen például a házi biológiai szennyvíztisztítómű lehetősége, melynek egyik nagy előnye, hogy nem generál nehézgépjármű forgalmat, illetve évente egyszeri karbantartást (szűrőcserét) igényel. A Város fontos feladata a felszíni vízrendezés oly módos történő kiépítése, amelyik a

belvízveszélyes területek számára is megoldást kínál. Szükséges a belvízveszélyes területek beazonosítása, pontos lehatárolása, mivel jelenleg általános jelleggel kezelhető az ilyen építésjogi probléma. A településen a villamosenergiaellátás légvezetékes rendszeren keresztül biztosított. A város központi területein a földkábeles kiépítés hozhat arculati előrelépést, ugyanakkor bizonyos szolgáltatások nem minden ingatlanhoz jutnak el ezáltal. Az Ipari Park fejlesztéséhez kötődően új transzformátor állomás kiépítése szükséges, melyhez a helykijelölés már megtörtént. A földgázellátás ugyancsak kiépült. A fejlesztési lakó- és üdülőterületek bővítése a már megépült hálózatról biztosítható. Az Ipari Park saját gázfogadóval rendelkezik, így kapacitás tekintetében a további telephelyek betelepülése biztosított.

Megújuló energiaforrások hasznosítása

A stratégiai céljai közé tartozik a klímatudatos lépések megtétele. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás globális kérdés, melyre azonban helyi szinten is adható válasz. A megújuló energiaforrások kihasználása lehetőséget ad az intézmények megújuló energiával történő ellátására. A hőszivattyú lehetőséget biztosít a geotermikus energia hasznosítására, nagyobb mélységekbe való fúrás nélkül. Télen az épületek fűtését segíti, nyáron pedig hűt, emellett a szellőztetés optimalizálásához is hozzájárul. A rendszer napelemekkel, napkollektorokkal való kiegészítése még magasabb fokú energiahatékonyságot tesz lehetővé.

Települési zöldterületek

A belterületi, mesterségesen kialakított zöldterületek az épített környezet meghatározó elemei.

Az önkormányzatunknál a közterületen lévő zöldterületek gondozását a Városgondnokság végzi. Fasorok, parkfásítások, közkertek, cserje-kiültetések, virágágyások kialakítása az épületek környezetében oldottabb megjelenést biztosítanak, a településképet pozitívan befolyásolják. Esztétikai értékük mellett funkcionális szerepük is van a zöldterületeknek. A közösségi terek a társadalmi élet színterei. Ezenfelül a növények árnyékoló szerepe nyáron felértékelődik, hiszen mikroklimatikus hatásuk kedvező. Figyelmet kell szentelni továbbá a meglévő zöldterületekre is, ahol a fenntartási munkák kerülnek előtérbe. A gyepfelületek kaszálása a lágyszárú, allergén növényfajok terjedésének szab gátat. A városkép meghatározó jelentőséggel bír. Az elmúlt években kiemelkedő fásítási program indult el településünkön. A zöld területek tekintetében a fásítási program, a fa örökbefogadási program, a facsemete ajándékozási program, faültetési program sikeresen működik. A Képviselő-testület minden évben értékeli, felülvizsgálja a programot, a költségvetés függvényében dönt az éves beruházás szintjéről. A Városszépítő Bizottság önként vállalt feladatai között a közterületek és a magánterületek zöldterületei is fókuszban vannak. Az örökbefogadási program, a Zöldterület védnökségi program, a Tiszta udvar, rendes ház program sikeres, célszerű minden évben áttekinteni a fejlesztési lehetőségeket új távlatokat nyitva ezzel a szélesebb körű megvalósításra.

Természeti jövőkép

Jászárokszállás területén számos természetvédelmi elem található. Natura 2000 területek, fontos madárélőhelyek, a Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei is megtalálhatók a településen. A védendő természeti értékkel rendelkező területek esetében, a megőrzés hatékony módja, ha kerüljük beépítésüket, igénybevételüket. Területükön – védettségi kategóriától függően – javasolt fás növényzet telepítése, vagy gyepgazdálkodás végzése, mely kizárja a beépítéseket, és ezen felül új élőhelyeket is teremt. E területeken a legmagasabb a biodiverzitás mértéke. Kiemelt cél kell, hogy legyen, a vízfolyást kísérő fás növényzet megőrzése, illetve telepítése. Az erdővíz-gyep szegélyek megjelenése nemcsak tájképileg kedvező, de ökológiai folyosóként is szolgálnak. Ezáltal lehetőséget teremtenek az itt élő fajok számára, hogy az egyes élőhelyek között vándorolni tudjanak. A mezővédő, vízfolyás kísérő, illetve út menti erdősávok, fasorok telepítése új élőhelyeket teremt. Ezek hozzájárulnak a táj mozaikos megjelenéséhez, és növelik a terület biológiai sokszínűségét. A külterületi tájfasítás esetében javasolt őshonos, tájra jellemző fajok alkalmazása, és kerülendő, a tájidegen, invazív fajok telepítése. A degradált felületek mentén kiemelt figyelmet kell fordítani a kaszálásra, mivel a vasútvonalak, autópályák mentén gyakran szaporodnak el a tág tűrésű, gyorsan terjedő, sokszor allergén gyomnövények.

A Szarv-ágy patak, a Gyöngyös-patak, horgásztavak, „kiserdő”, tekintetében mindenképpen szükséges lesz az elkövetkező ciklusban hatékonyan foglalkozni. A tavak tekintetében nem csak a két egyesület által működtetett, hanem a már nem működő horgásztavak tekintetében is fontos a hasznosítási célokat megjelölni, a város természeti jövőképét ezzel is maradandóan formálni.

A Gazdasági Program alapjául szolgáló fejlesztési stratégia SWOT-elemzés keretében foglalja össze Jászárokszállásra vonatkozó feltárt tényeket. Az Erősség/Gyengeség és a Lehetőség/Veszély keresztengelyekbe illesztve emeli ki azokat a lényegi elemeket, amelyek tényekké válva, következményeket eredményeznek. A beazonosított tényezőkre alapoztuk a jövőkép megfogalmazását.

A település társadalmának SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
• Középfokú oktatási intézmény jelenléte • Alapvető egészségügyi infrastruktúra hozzáférhetősége • Civil szervezetek magas száma • Szegregátum hiánya	• Csökkenő népességszám • Magasabb iskolai végzettségűek aránya alacsonyabb az országos, megyei, járási átlagnál
Lehetőségek	Veszélyek
• A népességszám stabilizálódik • Turisztikai, rekreációs kereslet növekszik • Főút megjelenése új lendületet ad a gazdasági fejlődésnek	• Természetes szaporodás további csökkenése • Elöregedés, és az ezzel együtt járó idősellátás igényeinek növekedése • Fiatal generációk elvándorlása • Betelepülés okán a hagyományok szerepének csökkenése • Intézmények kihasználtságának csökkenése

A település gazdaságának SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
• Kedvező közlekedés-földrajzi helyzet • Jelentős mennyiségű jó termőhelyi adottságú szántóföld megléte • Ipari Park jelenléte • Gazdasági hagyományok megléte • Jelentős telekkínálat • Kedvező ingatlanárak • Egy lakosra jutó nettó jövedelem magasabb az országos, megyei, járási átlagnál • Országos, megyei, járási átlagnál kevesebb a nyilvántartott álláskereső száma • Kedvező helyi adópolitika	• Regisztrált vállalkozások országos átlag alatti száma • Turisztikai vonzerők, attrakciók szűkös kínálata (kevés funkcionáló turisztikai célpont) • Szállás-, vendéglátással foglalkozók alacsony aránya (kevés szálláshely) • A vendégéjszakák országos átlag alatti száma • Megújuló energiaforrások alacsony kihasználtsága
Lehetőségek	Veszélyek
• Új iparágak megtelepedése • Piaci résekbe való betörés • Kertművelés hagyományának előtérbe kerülése • Helyi termelői piac bővülése • Mezőgazdasági feldolgozóipar kialakítása • Strandfürdő köré települő turisztikai célpontok megjelenése • A kerékpáros turizmus fejlődése	• Szomszédos városok befektetőket elszívó hatása

Táji környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
- Natura területek, Országos Ökológiai - Hálózat elemeinek jelenléte - Gazdag madárvilág - Vízfolyások jelenléte	- Erdőterületek alacsony aránya - Mezővédő, hófogó, út- és vízfolyás kísérő erdősávok hiánya - Nagytáblás mezőgazdasági művelés léte - Zöldterületekben rejlő potenciál kihasználatlansága - Zártkerti területek alacsony művelési aránya - Belvízveszélye területek jelenléte, lehatárolásuk hiánya - Ó-Gyöngyös-patak medrének rendezetlensége
Lehetőségek	Veszélyek
- Ökológiai gazdálkodás szerepének erősödése - Megújuló energiaforrások széles körű alkalmazásának térhódítása - Táji adottságok kihasználása, tájfajták termesztése - Táji, természeti értékek védelmének erősödése - Tanyák szerepének felértékelődése - Zöld- és kék infrastruktúrában rejlő fejlesztési potenciál felismerése	- Klímaváltozás hatására szélsőséges időjárás általánossá válása - Klímaváltozás miatt várható aszályosodás - Nagytáblás művelésszerkezet további bővülése - Talajpusztulás (defláció révén), termőréteg csökkenés - Monokultúrák növekedése - Természetes növényállomány további degradációja - Invazív, allergén fajok térhódítása - Felszíni vizek eutrofizációja

Épített környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
- Kiépített települési közműhálózat - Közösségi közlekedéssel lefedett települési belterület - Szegregátum hiánya	- Hiányos felszíni vízrendezés - Egyedi, jellegzetes, hagyományos épületek alacsony száma - Változó energiahatékonyságú épületek - A település kerékpárúthálózata fejlesztést igényel - A közterek, zöldterületek funkcióhiánya
Lehetőségek	Veszélyek
- Megújuló energia hasznosítás tovább erősödik - Arculatfejlesztés iránti igény fellépése - Épületek energiahatékonyság-növelési technikái korszerűsödnek	- Klíímaváltozás miatt várható hőmérsékletnövekedés (hőhullámok erejének, gyakoriságának növekedése) - Belvizes területek növekedése - Lakatlan épületek számának növekedése - Védelem alatt álló épületek átépítése, állagromlása

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

Jászárokszállás esetében a kitűzött településfejlesztési elvek az alábbiak:

- a gazdasági, lakó- és üdülőtérületi fejlesztések felülvizsgálata a településrendezési eszközök készítése során,
- infrastruktúra-hálózatok fejlesztése,
- katasztrófavédelmi szempontok érvényesítése
- a településrészek kiegyensúlyozott fejlesztése,
- természeti értékek védelme,
- a település funkcionális és arculati fejlesztése,
- intézmények fejlesztése a népességnövekedéssel párhuzamosan,
- táji adottságokhoz alkalmazkodó mező-, és kertgazdaság támogatása,
- települési zöldfelületek növelése,
- természetvédelmi követelményeket és rekreációs igényeket összehangoló hasznosítás,
- megújuló energiaforrások hasznosítási arányának növelése,
- környezeti adottságokra építő hasznosítási módok támogatása,
- a környezet, a társadalom és a gazdaság szinergikus, fenntartható fejlesztése

- a különböző társadalmi csoportok (idősek-fiatalok, tehetősök-nélkülözők, fogyatékkal élők-fogyatékkal nem élők, kisebbségi-többségi társadalom stb.) közötti esélyegyenlőség és szolidaritás erősítése
- a helyi identitás és társadalmi kohézió erősítése a társadalmi felelősségvállalás és részvétel hangsúlyának növelésével.

Jászárokszállás város Településfejlesztési Konceptiójának **célrendszere** a településre kijelölt elvárásokat és kívánatos változásokat tartalmazó célok koherens, egymásra épülő rendszere, amely rögzíti a célok egymáshoz való hierarchikus viszonyát és egyéb kapcsolatait, összefüggéseit, és amelynek elemei az alapvető, a stratégiai, a tematikus, a területi és a horizontális célok.

A célrendszer hierarchiájának legfelső szintjén kapott helyet a Konceptió jövőképének elérésére kitűzött **alapvető cél**, amely stratégiai célok, tematikus célok és részcélok meghatározásával közelít a megvalósíthatóság irányába.

A következő szinten a **stratégia (vagy átfogó) célok** találhatók. Ezek általános és komplex, hosszú távú célkitűzések, melyek egyértelműen megjelenítik a jövőkép felé való kívánatos fejlődést, egyben a közép-, illetve rövid távú célokkijelölésének alapjait adják.

A következő szintet a **tematikus célok** alkotják. Ezek a stratégiai célokból levezetett középtávú célkitűzések, melyek együttes és összehangolt elérése biztosítja a stratégiai célok érvényesülését. A tematikus célok alá rendeződnek a tematikus részcélok.

A célrendszer a **horizontális célokkal** válik teljessé. A horizontális célok a település fejlesztésének és tervezésének egészét meghatározó alapvető megfontolások, elvárások és kritériumok összessége, melyeket a célrendszer egészének meghatározásánál, a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, ezek végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell.

A HORIZONTÁLIS FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A fő cél, illetve a részcélok, és tematikus megvalósításához, horizontális célok is kapcsolódnak. A jövőkép eléréséhez ezek mindegyikére szükség van, mivel egymást egészítik ki, együttesen építik fel a teljes célrendszert.

A horizontális célok a következők:

Fenntarthatóság, azaz az erőforrásokkal való tudatos gazdálkodás A fenntarthatósági elv önmagában horizontálisnak tekinthető. Részletes bemutatása ezért szükséges.

Az erőforrások a következők:

- Társadalmi erőforrások.
- Emberi erőforrások.
- Természeti erőforrások.
- Művi erőforrások.
- Gazdasági erőforrások.

A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Jászárokszállás város alapvető céljának elérését az alábbi stratégiai célok teljesítésével kívánja elérni:

- 1. Gazdasági potenciál növelése.**
- 2. Épített környezet fejlesztése.**
- 3. Életminőség javítása.**
- 4. Klímatudatos lépések megtétele, klímaadaptáció.**

RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

A Konceptió jövőképeinek elérésére kitűzött alapvető cél, stratégiai célok és részcélok meghatározásával iterál a megvalósíthatóság irányába. A részcélok bemutatásánál tematikus, illetve területi elvet követünk.

1. Gazdasági potenciál növelése

1.1. Gazdasági ágak fejlesztése

1.1.1. Környezetet nem terhelő kereskedelmi és ipari vállalkozások letelepedésének előnyben részesítése (a természeti környezet és a mezőgazdasági területek minőségének megőrzése érdekében)

1.1.2. Mezőgazdaság támogatása (tanyafejlesztés, ökológiai gazdálkodás támogatása, kertművelés újjáélesztése, helyi termelők támogatása, rövid ellátási lánc preferálása)

1.1.3. Turizmus célzott irányainak fejlesztése (strandturizmus, horgászturizmus, falusi turizmus, borturizmus, ökoturizmus)

1.2. Foglalkoztatottság növelése

1.2.1. Helyben történő foglalkoztatottság támogatása

1.2.2. Távmunka lehetőségeinek megteremtése

1.2.3. Minden képzettségi szint számára munkahelyi lehetőség elősegítése

1.3. Képzés erősítése

1.3.1. Továbbtanulás támogatása

1.3.2. Képzési programok támogatása

1.3.3. Felnőttképzés támogatása

1.4. Önkormányzati feladatok teljesítése

1.4.1. Önkormányzati vagyon növelése, vagyongazdálkodás nyereségessé tétele

1.4.2. Helyi vállalkozások támogatása

1.4.3. Közfoglalkoztatás önfenntartó működtetése

2. Épített környezet fejlesztése

2.1. Arculati megjelenés erősítése

2.1.1. Tájképvédelmi szempontok érvényre juttatása

2.1.2. Településképvédelem szerepének erősítése

2.1.3. Épített örökségi elemek védelme, értékek megteremtése

2.2. Területrendezés újragondolása

2.2.1. Területfelhasználási rendszer térszerkezetének újragondolása, indokolatlan különbségek megszüntetése

- 2.2.2. Beépítésre szánt területek magasabb fokú kihasználhatóságának biztosítása
- 2.2.3. Központi területek erősítése, fejlesztési területek, közlekedési hálózatok újra pozicionálása, külterületi tanyák helyzetének rendezése
- 2.3. Közterületek rendezése
 - 2.3.1. Közösségi terek fejlesztése
 - 2.3.2. Parkoló felületek bővítése
 - 2.3.3. Új zöldterületek kijelölése
- 2.4. Közművesítési és környezetvédelmi intézkedések
 - 2.4.1. Közműinfrastruktúra fejlesztése, közműhálózatok korszerűsítése
 - 2.4.2. Felszíni vizek városszintű rendezése
 - 2.4.3. Megújuló energia használatának preferálása

3. Életminőség javítása

- 3.1. Élhető város megteremtése
 - 3.1.1. Lakókörnyezet kedvező kialakítása
 - 3.1.2. Intézményi infrastruktúra fejlesztése
 - 3.1.3. Szabadidős tevékenységek bővítése
- 3.2. Közösségi érdekek érvényesítése
 - 3.2.1. Fejlesztési területek ütemezett igénybevétele (túlzott mértékű területi fejlesztések visszavonása, kompakt településszerkezet elérése)
 - 3.2.2. Településrészek összehangolt fejlesztése
 - 3.2.3. Szociális ellátás erősítése
- 3.3. Egészségben megélt évek számának növelése
 - 3.3.1. Fiatalok sportolásának, sport-oktatásának támogatása
 - 3.3.2. Rekreációs, és sport célú fejlesztések minden korosztály számára
 - 3.3.3. Egészségügyi szűrővizsgálatok támogatása
- 3.4. Életkori sajátosságok figyelembevétele
 - 3.4.1. Játsszóterek, sportolási lehetőségek bővítése
 - 3.4.2. Idősellátás fejlesztése
 - 3.4.3. Eltérő korosztályokat célzó programkínálat növelése

4. Klímatudatos lépések megtétele, klímaadaptáció

- 4.1. Zöldfelületek fejlesztése
 - 4.1.1. Természeti értékek védelme (külterületi erdők, gyepterületek megőrzése)
 - 4.2.2. (Mezővédő, hófogó, út- és vízfolyás kísértő) Erdősávok telepítésének támogatása, erdősültségi arány reális szinten való megőrzése
 - 4.2.3. Zöldfelületek szakszerű fenntartása, területi növelése
- 4.2. Közlekedés
 - 4.2.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
 - 4.2.2. Közösségi közlekedés ingázásban betöltött szerepének erősítése
 - 4.2.3. Parkolás, gépjárműtárolás rendezése
- 4.3. Klímatudatos településfejlesztés
 - 4.3.1. Környezettudatos elvek népszerűsítése, klímatudatos szemléletmód kialakítása
 - 4.3.2. Megújuló energia hasznosítás és elektromos energia alapú közlekedés támogatása (elektromos autó gyorstöltő helyek kialakítása)
 - 4.3.3. Fejlesztési területek átgondolt, infrastruktúra hálózatok kiépítésével párhuzamos igénybevétele

4.4. Káresemények elkerülése

4.4.1. Katasztrófavédelmi biztonság növelése, ivóvízbázis védelme

4.4.2 Mezőgazdasági területek szennyezésének elkerülése (Vegyszerhasználat korlátozása, ökológiai támo­gatása, valamint a kommunális eredetű szennyezések elkerülése)

4.4.3 Szelektív hulladékgyűjtés arányának növelése

Jászárokszállás város gazdasági helyzete és a várható változások

Az elmúlt 5 évben jelentős gazdasági változások befolyásolták az önkormányzat működését. Az önkormányzat bevétele csökkent, a kiadások nagy mértékben növekedtek. A 2017-ben bevezetésre kerülő, majd 2020-tól megemelt szolidaritási adó településünk költségvetését nagy mértékben befolyásolta. A gépjárműadó befizetésére irányuló szabályozás ezt a kedvezőtlen folyamatot tovább fokozta. 2020-ban a világjárvány, majd ezt követően a háború, az energiaválság, nyersanyag árak, építőipari árak növekedése befolyásolta a mindennapi működést. Az önkormányzat kiadásai többszörösére nőttek bizonyos területeken.

Kötelező feladataink ellátása mellett minden költségvetési évben az önként vállalt feladatainkat is maradéktalanul megtartottuk. Az elmúlt 3 évben 5 államilag támogatott/unió­si forrással nyertes pályázat/projekt megvalósítását, és az önrész biztosítását is vállalta az önkormányzat. A közbeszerzések lefolytatása, a folyamatba épített ellenőrzési eljárások a Képviselő-testület által készített ütemtervet is módosította. Eredmény, hogy az előző önkormányzati ciklus (2019-2024) beruházási és fejlesztési mutatói jók, de ezzel együtt az önkormányzat pénzügyi ütemterve folyamatosan módosult. A fent részletezett okok miatt a pályázatok, fejlesztések, beruházások és az önként vállalt feladatok tekintetében a 2024-2029. önkormányzati ciklus gazdasági stratégiáját a prioritások függvényében szükséges kialakítani.

A 2019-2024-es ciklus beruházási, fejlesztési eredményei az önkormányzatnak nagymértékű vagyongyarapodást is eredményeztek, a lakosságnak még komfortosabb települést, a helyi gazdaságnak erősödést, Jászárokszállás városának jó hírnevet.

Tervezés­kor és a későbbiekben önkormányzatunk több nagy bevételi forrásra támaszkodhat. Ezek a helyi adó, állami támogatás, saját bevétel, pályázatokon elnyerhető támogatások, egyéb források.

A legnagyobb súlyt a költségvetésben a helyi iparűzési adó képviseli. Ez a bevétel függ a vállalkozások gazdasági helyzetétől, nagyban befolyásolja önkormányzatunk lehetőségeit. Az elmúlt 10 év iparűzési bevételeit áttekintve jól látható, hogy szinte kiegyensúlyozott a növekedés. Az elmúlt év (2024) hozott jelentős visszaesést váratlanul (két nagy gyár esetében). A 2022-es évben pedig egy rossz prognózis egy túltervezést. A Képviselő-testület és szakembereink lehetőségeihez mérten kezelték a helyzetet, átcsoportosítással, beruházások átütemezésével, folyamatosan szigorú monitorozással megtartottuk a költségvetés stabilitását.

Iparűzési adóbevételek/Szolidaritási adó				
Évek	Ipa Eft	Változás évente	Változás aránya	Szolidaritási adó Eft
2014	622 205			
2015	685 151	62 946	10%	
2016	730 842	45 691	7%	
2017	780 877	50 035	7%	
2018	911 458	130 581	17%	
2019	888 452	- 23 006	-3%	
2020	901 379	12 927	1%	32 115
2021	843 688	- 57 691	-6%	219 368
2022	1 050 461	206 773	25%	222 223
2023	1 267 231	216 770	21%	336 365
2024	927 770	- 339 461	-27%	327 921

Az Önkormányzat saját bevételeit a térítési díjak, bérleti díjak, egyéb bevételekből származó összegek is növelik. A Képviselő-testületnek minden évben szükséges saját bevételeit is felülvizsgálni a költségvetés és a gazdasági változások függvényében.

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat tervezi:

- az Önkormányzat közhatalmi és működési bevételeinek növelési lehetőségeit bővíteni szükséges. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- a Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja),
- az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- a Képviselő-testület rendszeresen figyelemmel kíséri a befektetéseit, értékpapírjait, megvizsgálja a lehetséges hozamokat, hasznokat,
- új feladatok indításánál figyelembe veszi, hogy önkormányzatunk feladatfinanszírozás keretén belül igényelhet-e rá támogatást.
- az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

- g) a Képviselő-testület a költségvetés és a gazdasági változások függvényében dönt az önként vállalt feladatok megvalósításáról, azok mértékéről.
- h) A Képviselő-testület kötelező feladatainak teljesítése tekintetében a leghatékonyabb és leggazdaságosabb fenntartási gazdasági opciókat választja.
- i) A Képviselő-testület törekszik az önként vállalt feladatok megtartására, ha szükséges, keresi a legjobb minőségű szolgáltatás biztosításához a szolgáltatót, adott esetben az üzemeltetőt, figyelembe véve saját lehetőségeit is.

Gazdasági Program-Fejlesztési Program ütemterve

Kiemelt időszak 2024-2029.

Az ütemterv a fejlesztési stratégiát figyelembe véve, a polgármesteri programtervet, képviselők, bizottsági tagok, szakembereink, intézményvezetők, gazdasági szereplők, civilek javaslatait beépítve készült. Az akcióterületek a fejlesztési terv megnevezéseit követik.

☐ előkészítés
 ☐ megvalósítás
 ☐ 2025-ben elkezdődik/befejeződik

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. akcióterület - Városközpont									
Piactér felújítása és bővítése	A beruházás célja a járárokszállási Piactér és környezetének felújítása volt, amelynek fő eleme a meglévő Piaccsarnok bővítéssel egybekötött felújítása. Pályázati forrás/önerő.								
Általános iskola bővítése és korszerűsítése	Az oktatási intézmények közül jelenleg az általános iskola felújítása és bővítése a legsürgősebb feladat. Az iskola mérete és állapota nem felel meg a jelenlegi gyermekszámnak. A fejlesztés célja az iskolaépület bővítése tantermekkel és ebédlővel, valamint a már meglévő infrastruktúra teljes körű felújítása. Pályázati forrás/önerő.								
Apartmanház korszerűsítése (bővítése)	Az Idősek Bentlakásos Otthona biztosítja a 24 órás ellátást a város azon lakosainak, akik ellátása saját maguk, illetve a hozzátartozók részéről nem megoldható. A fejlesztés célja az Apartmanház bővítése és korszerűsítése, valamint a szolgáltatások fejlesztése. Pályázati forrás/egyéb forrás.								
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Járárokszállás Város Önkormányzata a jelenlegi gazdasági helyzetben igyekszik havi kiadásait a lehető legkisebbre csökkenteni. Ennek érdekében a fejlesztés célja az idősek otthona épületének, az orvosi rendelő épületének komplex energetikai fejlesztése, valamint az óvoda épületének energetikai fejlesztése. Pályázati forrás/önerő.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2. akcióterület - Az ipari park és környezete									
Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése	A fejlesztés célja meglévő települési üzleti infrastruktúra fejlesztése az alapvető feltételek megteremtésével, hozzájárulva a már működő vállalkozások tevékenységeinek színvonalasabb és gördülékenyebb ellátásához, valamint a kedvező környezeti feltételek okán az új vállalkozások betelepülésének ösztönzéséhez. Pályázati forrás/önerő.								
Déryné-Vasút utcák csapadékvíz-elvezető rendszerének rekonstrukciója kiegészítve útépítéssel	A fejlesztés célja csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése és rekonstrukciója a Déryné és Vasút utcákban, valamint a Vasút utca Déryné utca és Ágói utca közötti szakaszának aszfalttal történő burkolására. Pályázati forrás/önerő.								
Munkácsy utca felújítása és ivóvízhálózat rekonstrukciója	A fejlesztés célja a 3203 sz. Gyöngyös-Jászberény összekötő út és a 3231 sz. Pusztamonostor-Jászárók-szállás országos összekötő utak között meglévő, belterületi út közlekedési állapotának javítása. Pályázati forrás/önerő.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése									
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
3. akcióterület - Az üdülőterület											
Termál- és strandfürdő fejlesztése	A beruházás célja első ütemben a strand víztechnikai vonzói fejlesztése. Következő ütemben a turisztikai vonzerő növelése, illetve egy élménymedence és a kapcsolódó kiszolgáló helyiségek, öltözők kialakításával. Önerő/pályázati forrás.										
Szabadidőpark fejlesztése	Az elkészült koncepcióterv alapján a szabadidőpark további fejlesztése: játszóterek, kondipark, szabadidéri színpad, futókör, tűzrakók... Önerő/pályázati forrás										
Horgász- és környezetének rekreációs fejlesztése	A beruházás célja a turisztikai vonzerő növelése, kultúrát pihenesre alkalmas horgászto kialakítása, a horgászto körbejárhatóságának folyamatos biztosítása. A fejlesztés a horgászegyesület anyagi és pályázati lehetőségeinek függvénye. Adott esetben vizsgálható az önkormányzattal közös pályázati lehetőség is.										
Akcióterületen kívüli projektek											
Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció. A Képviselő-testület ütemterve szerint.	A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdák rekonstrukciója, kiépítése. Önerő/pályázati forrás.										
Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója	A fejlesztések célja a csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója, mivel a város csapadékvíz-elvezető rendszere erősen amortizálódott, hiányos. Pályázati forrás/önerő.										
Kerékpárút hálózat további fejlesztése	A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdák rekonstrukciója, kiépítése. Pályázati forrás.										
Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések	A város kül- és belterületén egyaránt szükségesek a különböző vízgazdálkodási beavatkozások. Míg a Szarvagy-patak mentén az árvíz, a település belterületén inkább a belvíz okozott gondot. Pályázati forrás.										

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése									
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
Ivóvízhálózat rekonstrukciója	Heves Megyei Vízmű/pályázati forrás/önerő.										
Ivóvízhálózat fejlesztése: A Gépház rekonstrukció Technológiai fejlesztés	A 2024-ben a Gépház fala ledől, lezárásra került. Jelenleg használhatatlan. A Heves Megyei Vízművel folytatott egyeztetés alapján az újjáépítése szükséges. Továbbá a jelenlegi víztechnológia fejlesztése célszerű vízminőség javítása érdekében. Egy teljesen új szén-szűrős, magas hatásfokú technológia bevezetése a cél. Anyagi forrás: Heves Megyei Vízmű										
Megromlott burkolatú utcák, szilárd burkolattal nem rendelkező utcák fejlesztése, felújítása.	Képviselő-testület ütemterve szerint. Önerő, pályázati forrás.										
Egyéb energetikai/fenntarthatósági fejlesztés intézményeink tekintetében.	Pályázati forrás										
Egészségház fejlesztése/létrehozása.	Fontos a jelenlegi épület fejlesztése. Az energetikai projekt része az épület homlokzatának, szigetelésének, nyílászáró cseréjének megvalósítása is. További pályázati lehetőségeket keresve fejlesztése indokolt.										
Városi Sportcsarnok építése	Kiemelt feladata az önkormányzatnak a sport/mozgás lehetőségének biztosítása. A jelenlegi lehetőségek bővítése a cél. JVSE TAO-s forrás/egyéb támogatás.										
Temető fejlesztés/ravatalozó korszerűsítés	A temető fejlesztése jogos igény. A ravatalozó helyiséget és környezetét szükséges első ütemben fejleszteni. Forrás: üzemeltető										

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akcióterületen kívüli projektek									
Közüilágítás fejlesztése	Ütemterv szerint. Önerő/pályázati forrás.								
Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése	Önerő/pályázati forrás								
Gyöngyös-patak fejlesztési, karbantartási, feladatai.	A Gyöngyös-patak rendbetétele fontos feladat. A tulajdonos az ÉMVIZIG. Forrás: ÉMVIZIG								
Fásítási program.	Kiemelt cél a település zöldítése, szépítése. Önerő/pályázati forrás.								
Gyalogátkelőhelyek kialakítása	Önerő.								
Tűzoltóaktanya építése, kialakítása	Pályázati forrás, kormányzati támogatás.								
Élclmiszer üzlet kialakítása/bevásárló csarnok	Egyéb forrás.								
Fogyatékkal élők nappali ellátása	Ellátásra alkalmas épület kialakítása fejlesztéssel vagy egyéb eszközzel. Pályázati forrás/egyéb forrás.								
Vasútállomás fejlesztése	Az épület környezete: melléképület lebontása, parkolók kialakítása. A második peron magasztása. Új vasúti átjáró építése. Forrás: MÁV								
Coop Zrt. fejlesztése	Összekapcsolódik a városközpont fejlesztési tervével, kerékpárutak összekötő fejlesztési tervével. Forrás: Coop Zrt.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akcio területen kívüli projektek									
Külterületi utak/elkerülő út fejlesztése	Lehetőség szerint. Adácsi út, egyéb elkerülő út. Pályázati forrás/önerő.								
Játszóterek fejlesztése	A meglévő játszóterek fejlesztése. Új játszótér kialakítása (szabadidőparkon kívül). (Surányi tó, egyéb helyszínek feltérképezésével). Pályázati forrás/önerő.								
Házi segítségnyújtás fejlesztése	A fejlesztés célja a házi segítségnyújtás rendszerének helyi fejlesztése, illetve csatlakozás az országos házi segítségnyújtás rendszerhez. Pályázati forrás/önerő.								
Bérlakás-program	A fejlesztések célja a város szociális, illetve egyéb bérlakásainak bővítése. Pályázati forrás.								
Városi arculat kialakítása	Cél egy egységes városkép, arculat kialakítása Az egységes arculat turisztikai szempontból is kedvezően befolyásolja a város imázsát. Pályázati forrás/önerő.								
Árokszállás kártya bevezetése	Cél a helyiek és a turisták számára egy olyan kártya bevezetése, amely különböző jogosultsági feltételek mentén tartalmaz kedvezményes hozzáférést a városban elérhető szolgáltatások igénybevételeire. Önerő/egyéb forrás.								

ÖSSZEGZÉS

A célkitűzések, feladatok hatékony megvalósításának alapfeltétele az együttműködés, a partnerség. Együttműködés a belső és külső partnerekkel.

Az önkormányzat, a Képviselő-testület, a városi intézmények, szociális, egészségügye, rend, polgárvédelmi, katasztrófavédelmi szervek, civil szervezetek, egyesületek, a gazdaság szereplői, az Ipari Park szereplői és a Lakosság, az itt élő emberek, családok.

További hatékony együttműködés az állami szervekkel, a vármegyével, megyében működő települések és a szomszédos megyék önkormányzataival, a megye gazdasági életének meghatározó szereplőivel, a megyében működő tudásbázisokkal, szakmai és civil szervezetekkel, az európai uniós és egyéb belföldi és külföldi partnerekkel, a kölcsönös érdeken alapuló együttes, átgondolt, jól koordinált együttműködés a sikeres megvalósítás alapfeltétele.

A gazdasági program megvalósulásához önkormányzatunk részéről alapvető feltétel, hogy rendelkezzen azokkal a forrásokkal, amelyek lehetővé teszik az önkormányzati törvény szerint kötelező feladatai, valamint a testület által esetlegesen önként vállalt feladatok ellátását, továbbá, hogy a feladatellátás módját, szerkezetét hozzá tudja rendelni a források változásához.

A kitűzött célok eléréséhez szükséges a Képviselő-testület, a bizottságok, Polgármesteri Hivatal, városi intézmények tudatos, aktív és kezdeményező szerepvállalása. A közigazgatás átalakulása és az új önkormányzati törvény következtében lezajlott változások megkövetelik a rugalmasságot és az aktív alkalmazkodást.

Az eddigieknél jobban előtérbe kell helyezni a partnerség és a kapcsolattartás új elemeit. A partnerség kapcsán törekedni kell a helyzetfeltárás, koncepciókészítés és programozás ütemezett feladatainak meghatározására, végrehajtás során elengedhetetlen a szakmai együttműködés.

Jászárokszállás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és bizottságai, valamint az önkormányzati hivatal aktív és kezdeményező szerepvállalása nagymértékben szolgálja a kitűzött célok megvalósítását, melynek során előtérbe helyezendők a partnerség és a kapcsolattartás elvei.

A Gazdasági Program végrehajtása során prioritást kell biztosítani a kötelező feladatok ellátására, az önként vállalt feladatok ellátását a költségvetési, pénzügyi források lehetőségéhez kell igazítani. Alapvető követelmény a pénzügyi-gazdasági fegyelem fenntartása mind a tervezés, mind a végrehajtás során. A program megvalósítását a pályázati lehetőségek teljes körű feltárásával, lehetséges igénybevételével kell elősegíteni, továbbá előnyben kell részesíteni az önerő nélküli pályázatok kihasználását, egyéb források lehetőségeit.

*Jászárokszállás Város Önkormányzata a jövőben is Magyarország,
és szűkebb hazánk, Jászárokszállás város polgárainak érdekeit szolgálja.
A jelen Gazdasági Programban meghatározott célkitűzéseket, feladatokat a
végrehajtás során, demokratikus módon, széles nyilvánosságot teremtve
valósítjuk meg.*

Jászárokszállás, 2025. január 31.

Szerző Ildikó
polgármester

